

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	3108205554
Dátum vydania rozhodnutia:	24.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3108205554.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ W.. C. Q., bývajúcej v P. D., M. XXX, 3e/ G. Q., bývajúceho v M., M. XX, 8/ C. C., bývajúceho v P.W. D., M. XXX, zastúpeného opatrovníkom I. K., bývajúcim v P. D., M. XXX, 16/ G. Š., bývajúceho v P., X.Á. XXXX/X, 20a/ S. P., bývajúcej v P., J. XXX/XX, 20b/ I. I., bývajúceho v P.W. P., P. P. XXX, 20c/ C. T.Á., bývajúcej v C. B., C. B. XXX, 27aa/ K. C., bývajúcej D. L. J., D. L. J. X, 53a/ W.. Š. Ď., bývajúceho v D. P., D. XXX/XX, 53b/ W.. Ľ. D., bývajúcej v P., D. A. XXXX/XX, proti odporcom 1/ Slovenskej republiky, v zastúpení 1a/ Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, IČO: 17 335 345, 1b/ Okresným úradom Trenčín, odbor katastrálny, so sídlom v Trenčíne, Hviezdoslavova 3, 1c/ Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p., so sídlom v Bratislave - mestskej časti Ružinov, Martinská 49, IČO: 36 022 047, 1d/ Nemocnicou pre obvinených a odsúdených a Ústavom pre výkon trestu odňatia slobody Zboru väzenskej a justičnej stráže Trenčín v Trenčíne, Súdna 15, IČO: 00 738 301, 1e/ Okresným úradom Trenčín, so sídlom v Trenčíne, Hviezdoslavova 3, 1f/ Slovenskou správou ciest, so sídlom v Bratislave, Miletičova 19, IČO: 00 003 328, 1g/ Železnicami Slovenskej republiky, a.s., so sídlom v Bratislave, Klemensova 8, IČO: 31 364 501, 2/ obchodnej spoločnosti AGRONOVÁZ, a. s., so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Banská ulica 2613/6, IČO: 31 411 576, 3/ Poľnohospodárskemu družstvu Trenčín - Soblahov, Soblahov, IČO: 00 207 241, 4/ Obci Opatovce, Trenčianske Stankovce, Opatovce 73, IČO: 00 311 901, 5/ G. T., bývajúcemu v P., C. D. XX, 6/ C. Y., bývajúcemu v P. D., M. XX/X, 7/ C. Y.j, bývajúcej v P. D., M. XX/X, 8/ C. T., bývajúcemu v P.W. D., M. XX/X, 9/ O. T., bývajúcej v P.W. D., M. XX/X, 10/ W. J., bývajúcemu v P.W. D., M. XX/X, 11/ O.P. J., bývajúcej v P.W. D., M. XX/X, 12/ C. I., bývajúcemu v W., W. XX, 13/ D. I., bývajúcej v W., W. XX, 14/ C. C., bývajúcemu v P. D., M. XX, 15/ J. C., bývajúcej v P. D., M. XX, 16/ R. Y., bývajúcemu v P. D., M. XX, 17/ I. Y., bývajúcej v P. D., M. XX, 18/ C. C., bývajúcej v P. D., M. XX, 19a/ W.. O. O., bývajúcemu v J. J. - G., I. XXXX/X, 19b/ T. M., bývajúcej v J. J. - D., G. D. XXXX/XX, 20/ Ľ.O. T., bývajúcemu v P. D., M. XX, 21/ X. T., bývajúcej v P. D., M. XX, 22/ I. Q.É., bývajúcemu v P. D., M. XX, 23/ I. Q., bývajúcej v P.W. D., M. XX, 24/ C. C., bývajúcej v J., S., B. T. XXX/XX, zastúpenej odporkyňou 18/ C. C., bývajúcou v P. D., M. XX, 25/ O. C., bývajúcemu v P. D., M. XX, 26/ I. C., bývajúcemu v P. D., M. XX, 27/ B. C., bývajúcemu v P. D., M. XX, 28/ I. Q., bývajúcemu v P. J., P. J. XXX, 29/ C. Q., bývajúcej v P.W. J., P. J. XXX, o určenie vlastníckych práv k nehnuteľnostiam a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26C/3/2008, o dovolaní navrhovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 2. decembra 2009 sp. zn. 4Co/314/2009, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní navrhovateľov 1/ a 20a/ z a s t a v u j e.

Dovolanie navrhovateľov 3e/, 8/, 16/, 20b/, 20c/, 27aa, 53a/, 53b o d m i e t a.

Odporcom n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvého stupňa“, s účinnosťou od 1. júla 2016 „súd prvej inštancie“) uznesením z 1. augusta 2008 č. k. 26C/3/2008-227 zamietol návrh navrhovateľov na vydanie predbežného opatrenia. Rozhodol tak s odôvodnením, že navrhovatelia síce osvedčili danosť nároku, keďže predmetom konania je určenie vlastníckeho práva navrhovateľov k parcelám vo vlastníctve odporcov, čo súdu prvého stupňa vyplynulo z predložených listinných dôkazov, avšak neosvedčili potrebu dočasnej úpravy, ktorá je obsahom predbežného opatrenia. Okrem svojich tvrdení navrhovateľa žiadnym dôkazom nepreukázali, ani neosvedčili, že odporcovia uskutočňujú reálne úkony spočívajúce v nakladaní s predmetnými nehnuteľnosťami. Súd prvého stupňa taktiež považoval rozsah navrhovaného predbežného opatrenia za neprimeraný z dôvodu, že ak by odporcovia žiadnym spôsobom nemohli nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, boli by úplne obmedzené vlastnícke práva, čo by bolo v rozpore so zásadou primeranosti zásahu predbežného opatrenia do právnych vzťahov účastníkov.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie navrhovateľov uznesením z 2. decembra 2009 sp. zn. 4Co/314/2009 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že navrhovatelia v danej veci neosvedčili naliehavosť potreby predbežnej úpravy vzťahov účastníkov a žiadnym dôkazom nepreukázali, že by odporcovia po podaní návrhu vo veci samej robili úkony smerujúce k scudzeniu alebo zaťaženiu sporných nehnuteľností. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že navrhovatelia žiadnym listinným dôkazom nepreukázali, že odporcovia mienia s nehnuteľnosťou nakladať, pričom takýmto dôkazom nie je tvrdenie navrhovateľov, že odporcovia, najmä odporca 1a/, v rozpore so zákonom vykonal zmenu vlastníckych práv k sporným nehnuteľnostiam bez právneho dôvodu len na základe geometrických plánov a to aj na nehnuteľnostiach, ktoré sú už majetkovo právne vysporiadané v ich prospech, čoho dôkazom sú údaje z katastra. Navrhovatelia okrem svojho tvrdenia súdu nepredložili žiadny listinný dôkaz o nebezpečenstve hroziacej ujmy a nijakým spôsobom doposiaľ neosvedčili, že by odporcovia pred podaním návrhu a v čase začatia konania sa dopúšťali protiprávneho konania vo vzťahu k nim. Podľa názoru odvolacieho súdu neboli osvedčené ani základné skutočnosti, potrebné pre záver pravdepodobnosti nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľom, preto nebolo potrebné upravovať pomery medzi účastníkmi a nebola ani obava z ohrozeného súdneho výkonu rozhodnutia.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala navrhovateľka 1/ (ďalej aj „dovolateľka“) vo svojom mene, ako aj v mene ostatných navrhovateľov resp. ich právnych predchodcov, dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 240 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov [účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“)], ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 22. januára 2010 a doplnené podaním doručeným súdu prvého stupňa 3. februára 2010. Navrhla, aby dovolací súd preskúmal postup odvolacieho súdu, a aby zrušil napadnuté uznesenie a v celom rozsahu vyhovel návrhu navrhovateľov na vydanie predbežného opatrenia.

4. Podaním z 31. júla 2018, doručeným súdu prvej inštancie 2. augusta 2018, vzala dovolateľka dovolanie v celom rozsahu späť. Uviedla, že dovolanie podané v roku 2010 vzhľadom na dlhé časové obdobie stratilo svoje opodstatnenie.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., dnes už i v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), ktorému bola táto vec po prvý raz predložená až v roku 2023, tak mohol pristúpiť k rozhodovaniu až po 30. júni 2016. Postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia §

470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona.

6. Podľa § 446 CSP, ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), so zreteľom na právne účinný dispozitívny úkon navrhovateľky 1/, ktorým vzala svoje dovolanie späť, konanie o dovolaní navrhovateľky 1/ zastavil, k čomu nad rámec uvádza nasledovné:

7.1. Späťvzatie dovolania je procesný úkon, ktorý má definitívnu povahu. Dovolací súd nemal inú možnosť než konanie o dovolaní navrhovateľky 1/ zastaviť, pretože právne účinky tohto procesného úkonu nastali v momente, keď bol prejav vôle navrhovateľky 1/ doručený súdu (§ 124 ods. 2 CSP). Po tomto momente už nebolo možné takéto účinné späťvzatie dovolania odvolať. Pokiaľ navrhovateľka 1/ v podaní z 23. januára 2023, doručenom najvyššiemu súdu 27. januára 2023, uviedla, že na podanom dovolaní trvá, dovolací súd na toto podanie neprihliadol, lebo taký úkon (odvolanie späťvzatia dovolania) nemal žiadne procesné účinky.

8. Z obsahu súdneho spisu ďalej dovolaciemu súdu vyplynulo, že v čase späťvzatia dovolania už navrhovateľa 3e/, 8/, 16/, 20a/, 20b/, 20c/, 27aa/, 53a, 53b/ resp. ich právni predchodcovia neboli zastúpení navrhovateľkou 1/, preto vo vzťahu k týmto navrhovateľom najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu dovolania; dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľov 3e/, 8/, 16/, 20b/, 20c/, 27aa/, 53a, 53b/ treba odmietnuť a konanie o dovolaní navrhovateľky 20a/ treba zastaviť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

10. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie uznesením z 5. júna 2018 č. k. 26C/3/2008-798 vyzval navrhovateľa 16/ [aj navrhovateľku 1/ (okrem iných navrhovateľov, vo vzťahu ku ktorým došlo medzičasom k zastaveniu konania) - pozn. dovolacieho súdu], aby v zmysle § 429 a nasl. CSP predložil plnomocenstvo na zastupovanie v dovolacom konaní, nakoľko JUDr. Štefan Babnič, ako pôvodný právny zástupca navrhovateľov pre dovolacie konanie, ukončil svoju advokátsku činnosť. Súčasne uviedol, že dovolací súd odmietne dovolanie v zmysle § 447 písm. e/ CSP, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

10.1. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ 16/ na riadne doručenú výzvu súdu prvej inštancie z č. l. 798 (pozri doručenka na č. l. 799 spisu) nereagoval, najvyšší súd odmietol dovolanie navrhovateľa 16/ podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

11. Vo vzťahu k navrhovateľom 3e/, 8/, 20a/, 20b/, 20c/, 27aa/, 53a/ a 53b/ najvyšší súd postupoval tak, že týchto z dôvodu hospodárnosti konania (s ohľadom na Ústavným súdom Slovenskej republiky konštatované porušenie základného práva C. Q. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 26C/3/2008 - pozri nález ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. augusta 2018 sp. zn. III. ÚS 111/2017 na č. l. 664 a nasl. spisu) sám vyzval na doručenie písomného plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, nakoľko z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by navrhovateľa 3e/, 8/, 16/, 20a/, 20b/, 20c/, 27aa/, 53a/ a 53b/

boli súdom prvej inštancie osobitne vyzývaní a poučovaní v zmysle § 436 ods. 1 CSP.

12. Na uvedenú výzvu dovolacieho súdu reagovala navrhovateľka 20a/ podaním z 20. februára 2023, doručeným najvyššiemu súdu 22. februára 2023, ktorým žiadala zastaviť dovolacie konanie s odôvodnením, že netrvá na dovolaní podanom v mene jej právnej predchodkyne, pôvodnej navrhovateľky 20. S ohľadom na uvedené (§ 124 ods. 1 CSP) najvyšší súd dovolacie konanie vo vzťahu k navrhovateľke 20a/ zastavil podľa § 446 CSP, v zmysle ktorého ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

13. Navrhovatelia 3e/, 8/ (prostredníctvom opatrovníka - pozn. dovolacieho súdu), 20b/, 20c/, 27aa/, 53a/ a 53b/ na výzvu najvyššieho súdu v stanovenej lehote nereagovali a najvyššiemu súdu nepredložili plnomocenstvo na zastupovanie advokátom v dovolacom konaní, resp. nepreukázali splnenie výnimky podľa § 429 ods. 2 CSP, preto najvyšší súd dovolanie navrhovateľov 3e/, 8/, 20b/, 20c/, 27aa/, 53a/ a 53b/ odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

14. Vzhľadom na dôvod odmietnutia dovolania najvyšší súd neskúmal opodstatnenosť podaného dovolania navrhovateľov 3e/, 8/, 16/, 20b/, 20c/, 27aa/, 53a a 53b/.

15. Nad rámec vyššie uvedeného dovolací súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že aj v prípade navrhovateľky 1/ bol daný dôvod na odmietnutie jej dovolania podľa § 447 písm. e/ CSP, keď ani navrhovateľka 1/ napriek riadne doručenej výzve súdu prvej inštancie (pozri bod 11. tohto uznesenia), neodstránila vadu dovolania spočívajúcu v nedostatku zastúpenia v zmysle § 429 CSP.

16. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že odporcom ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania procesne zavinili navrhovatelia (§ 256 ods. 1 CSP), odporcom žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.